

Klasa: UP/I 034-03/2012-01/010
Urbroj: 580-04/74-2012-002
Zagreb, 28. lipnja 2012.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 31., članka 37. stavka 5., članka 38. stavaka 5. i 7. te članka 58. stavka 2. točke 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/2009), temeljem inicijative Hrvatske komore inženjera građevinarstva, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 271, zastupane po punomoćniku T. M., odvjetniku iz Z., za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv Udruge hrvatskih putničkih agencija, sa sjedištem u Zagrebu, Izidora Kršnjavoga 1, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Milivoj Maršić, dipl.oec. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 109. sjednice, održane 28. lipnja 2012., donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

- I. Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka.
- II. Odbija se kao neosnovan zahtjev Hrvatske komore inženjera građevinarstva, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 271, za zaštitu identiteta, u smislu članka 37. stavka 5. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija), zaprimila je 29. svibnja 2012., u smislu članka 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/09; dalje: ZZTN) inicijativu Hrvatske komore inženjera građevinarstva, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 271, zastupane po punomoćniku T. M., odvjetniku iz Z. (dalje: podnositelj inicijative / HKIG) za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti u smislu članka 38. stavaka 1. i 3. ZZTN-a te članka 39. ZZTN-a, protiv Udruge hrvatskih putničkih agencija, sa sjedištem u Zagrebu, Izidora Kršnjavoga 1 (dalje: UHPA), radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a.

Podnositelj u svojoj inicijativi, u bitnome navodi kako se UHPA, upisana u Registar udruga, ima smatrati poduzetnikom u smislu odredbi ZZTN-a, s obzirom da se bavi gospodarskom djelatnošću odnosno organiziranjem redovnih i pridruženih članova, koji su također poduzetnici koji se bave pružanjem turističkih usluga, s ciljem zajedničkog i usklađenog djelovanja na tržištu.

Podnositelj navodi kako UHPA svojim članovima omogućuje određene pogodnosti i prednosti poput prava korištenja logotipa UHPA-e kao znaka pouzdanosti i kvalitete, mogućnosti objave informacija i ponude na UHPA-inim internetskim stranicama, objave podataka i mogućnosti oglašavanja u UHPA-inom priručniku koji se distribuira na svim turističkim sajmovima na kojima nastupa Hrvatska turistička zajednica i/ili delegacije UHPA-e, mogućnosti povoljnog oglašavanja u reviji «Way to Croatia» koja se besplatno dostavlja na preko 4000 adresa turističkih agencija u 48 zemalja svijeta, lakšeg uspostavljanja poslovnih odnosa s provjerenim tvrtkama članicama UHPA-e, usklađivanja inicijativa, prijedloga, modela rješavanja pojedinačnih i zajedničkih problema, prema nadležnim ministarstvima i drugim državnim tijelima, ustanovama, udrugama i ostalim subjektima, kontinuiranog širenje mreže poslovnih partnera koji nude dodatne popuste na svoje robe i usluge članicama UHPA-e, umrežavanja suradnje u sustavu turističkih zajednica s ciljem efikasnog upravljanja turističkim odredištima u Hrvatskoj.

Iz navedenog, prema navodima podnositelja inicijative, proizlazi kako UHPA izričito omogućuje svojim članovima lakše uspostavljanje poslovnih odnosa s drugim gospodarskim subjektima kao i popuste na robe i usluge te su takvim postupanjem članovi UHPA stavljeni u povoljniji položaj, s obzirom da im je omogućeno da pod povlaštenim uvjetima pružaju turističke usluge i sklapaju pravne poslove, te je prema mišljenju podnositelja inicijative u konkretnom slučaju riječ o zabranjenom sporazumu između poduzetnika kojima se izravno uređuju tržišni uvjeti, čiji je cilj i posljedica narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, u smislu članka 8. ZZTN-a. Podnositelj inicijative nadalje navodi kako se takvim postupanjem, poduzetnici koji nisu članovi UHPA stavljaju se u nepovoljniji položaj u odnosu na poduzetnike članove UHPA, s obzirom da istima nije omogućeno da pod istim uvjetima pružaju usluge i sklapaju pravne poslove kao i članovi UHPA.

Također, podnositelj inicijative je, temeljem članka 37. stavka 5. ZZTN-a zatražio zaštitu identiteta, ne navodeći pritom razloge zbog koji traži navedeno.

Iako su već podaci i navodi iz same inicijative za pokretanje postupka ukazivali da postupanje UHPA-e ne predstavlja narušavanje tržišnog natjecanja u vidu zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a, Agencija je temeljem članka 32. točke 1. ZZTN-a izvršila uvid u internetske stranice UHPA-e (<http://www.uhpa.hr>), kako bi dodatno provjerila navode podnositelja inicijative te utvrdila postoje li eventualno neke druge indicije koje bi ukazivale na možebitni zabranjeni sporazum iz članka 8. ZZTN-a.

Uvidom u internetske stranice UHPA-e, Agencija je utvrdila kako je UHPA dragovoljna nacionalna strukovna udruga hrvatskih putničkih agencija, registrirana ujedno i kao udruga poslodavaca. UHPA ima 235 redovnih i 109 pridruženih članova. Redovni članovi su pravne osobe - putničke agencije, a koje se kao osnovnom djelatnošću bave kupnjom i prodajom turističkih, smještajnih, prometnih i drugih usluga, kao i svim ostalim vrstama turističkog posredovanja i koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Pridruženi članovi su pravne osobe i fizičke osobe koje ne zadovoljavaju uvjete za redovno članstvo, kao i pravne osobne koje uz svoju osnovnu djelatnost imaju i sporednu djelatnost iz područja rada putničkih agencija ili im je osnovna djelatnost interesno povezana s djelatnošću putničkih agencija, poput prijevoznika, hotelskih poduzeća, restorana, kampova, rent-a-car tvrtki s međunarodnim licencama, izdavača bankovnih i kreditnih kartica, turističkih zajednica, te inozemnih udruženja turističkih agencija.

Na navedenim internetskim stranicama se također navodi kako UHPA potiče i štiti gospodarski i profesionalni interes svojih članica, štiti pravnu sigurnost i kvalitetu ugovornih odnosa i usluga članica, brine se za obrazovanje djelatnika svojih članica organizacijom seminara, tečajeva, predavanja, studijskih putovanja i drugih oblika stručnog usavršavanja u zemlji i inozemstvu, unapređuje gospodarsku i profesionalnu efikasnost članica izradom analiza i predlaganjem racionalizacije, unapređenja marketinga i prodaje, koordinacijom

nastupa na sajmovima i sličnim aktivnostima, radi na suzbijanju neprimjerenih metoda rada s ciljem zaštite ugleda struke, te zastupa interese članica kod inozemnih udruga putničkih agencija, gospodarskih subjekata iz turističkog sektora (hoteli, prijevozne tvrtke, itd.), državnih tijela nadležnih za turizam, gospodarske komore, turističkih zajednica i drugih udruga i institucija iz turističkih komplementarnih djelatnosti, osigurava članicama udruživanje u međunarodne turističke organizacije i kontakte s relevantnim organizacijama u inozemstvu, informira članice o događanjima i najnovijim vijestima iz struke ili iz područja pravno - financijskih odnosa i zakona, a povremeno izdaje i publikacije, promovira turizam Hrvatske te pokreće inicijative za očuvanje i zaštitu postojećih turističkih, ekoloških i kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Nadalje se navodi kako UHPA surađuje s Ministarstvom turizma, ali i s drugim ministarstvima, poput Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, a UHPA-ini predstavnici aktivno sudjeluju u radu Odbora za turizam Hrvatskog sabora. Također, UHPA surađuje i s glavnim uredom Hrvatske turističke zajednice, kao i ostalim uredima županijskih, općinskih i gradskih turističkih zajednica.

II. Na temelju dostavljene dokumentacije i činjenica utvrđenih od strane Agencije, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je sukladno ovlastima iz članka 27. i članka 31. ZZTN-a, na 109. sjednici, održanoj 28. lipnja 2012., razmatralo navedenu inicijativu te je donijelo odluku da se inicijativa HKIG-a, u smislu članka 38. stavaka 5. i 7. ZZTN-a odbaci jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti protiv UHPA-e radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma, u smislu članka 39. ZZTN-a, a primjenom članka 8. ZZTN-a.

Odluku o odbacivanju inicijative Vijeće temelji na slijedećim razlozima:

U odnosu na tvrdnje podnositelja inicijative kako UHPA omogućuje svojim članovima lakše uspostavljanje poslovnih odnosa s drugim gospodarskim subjektima te popuste na robe i usluge, čime su članovi UHPA-e stavljeni u povoljniji položaj na tržištu, a što predstavlja zabranjeni sporazum iz članka 8. ZZTN-a, Vijeće navodi kako je člankom 8. ZZTN-a propisano kako su zabranjeni su svi sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje, koje kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, a osobito oni kojima se izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti ograničava ili nadzire proizvodnja, tržište, tehnološki razvoj ili ulaganje, dijele tržišta ili izvori nabave, primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju, uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem od drugih ugovornih strana dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora.

U konkretnom slučaju Vijeće nije utvrdilo postojanje bilo kakvog sporazuma, u obliku odluke UHPA-e ili dogovora njenih članova, a kojim se utvrđuju cijene, dijele tržište ili na bilo koji drugi način narušava tržišno natjecanje. Naime, činjenica da turističke agencije imaju svoju udrugu, čiji su pridruženi članovi i drugi poduzetnici koji su izravno ili neizravno povezani sa turističkom djelatnosti, sama po sebi nije sporna. Svi poduzetnici u Republici Hrvatskoj imaju pravo udruživanja u svrhu zaštite i promicanja svojih ekonomskih interesa, uz poštivanje zakonskih propisa, u konkretnom slučaju propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Pogodnosti koje svojim članovima omogućuje UHPA-a, a koje prema podnositelju inicijative ukazuju na postojanje zabranjenog sporazuma, poput prava korištenja logotipa UHPA-e, mogućnosti objave informacija i ponude na UHPA-inim internetskim stranicama, objave podataka i mogućnosti oglašavanja u UHPA-inom priručniku koji se distribuira na svim turističkim sajmovima na kojima nastupa Hrvatska turistička zajednica i/ili delegacije UHPA-

e, mogućnosti povoljnog oglašavanja u reviji «Way to Croatia» i drugih, ne samo da ne predstavljaju indicije za postojanje zabranjenog sporazuma nego predstavljaju uobičajen način promoviranja poslovnih interesa poduzetnika, kojima se ni na koji način ne krše propisi o zaštiti tržišnog natjecanja.

Vijeće je utvrdilo kako su djelatnosti UHPA-e dopuštene i uobičajene za sva udruženja poduzetnika, poput unaprjeđenja i osiguravanja kvalitete usluga njenih članova, suradnja s državnim tijelima, promoviranje poslovnih interesa i omogućavanje poslovnih kontakata s potencijalnim poslovnim partnerima, informiranje članova o novostima vezanim za turističku djelatnost i druge. Također, Vijeće je utvrdilo da članovi UHPA-e, bilo redovni ili pridruženi, mogu postati sve fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju propisane uvjete, dakle članstvo je dostupno bilo kojoj turističkoj agenciji koja posluje u Republici Hrvatskoj, a time i sve eventualne pogodnosti koje iz toga proizlaze.

Podnositelj inicijative Agencije nije dostavio niti jedan dokaz, pa čak ni indiciju koja bi u konkretnom slučaju ukazivala na možebitno postojanje zabranjenog sporazuma, niti je Agencija u prethodnom istraživanju stanja na tržištu utvrdila postojanje bilo kakvih spornih činjenica u postupanju UHPA-e.

U odnosu na zahtjev HKIG-a za zaštitom identiteta, Vijeće navodi da, uz činjenicu da isti ničim nije bio obrazložen, ne postoje opravdani razlozi zbog kojih bi u konkretnom slučaju bilo potrebno zaštititi identitet HKIG-a, te je stoga valjalo odbiti navedeni zahtjev kao neosnovan. Naime, HKIG je udruženje poduzetnika koji obavljaju djelatnost ovlaštenih inženjera građevinarstva, osnovan sukladno odredbama Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine, broj: 152/08 i 49/11»), a koja djelatnost ni na koji način nije povezana sa djelatnošću turističkih agencija, pa stoga nije razvidno koje bi to štetne posljedice pretrpio HKIG, ukoliko bi bilo poznato da je isti podnositelj predmetne inicijative za pokretanje postupka.

Slijedom navedenog, Agencija je temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u točkama I. i II. izreke ovoga zaključka.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog zaključka nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga zaključka.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec